

22140145

NORWEGIAN A: LITERATURE – HIGHER LEVEL – PAPER 1
NORVÉGIEN A : LITTÉRATURE – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
NORUEGO A: LITERATURA – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Friday 9 May 2014 (morning)

Vendredi 9 mai 2014 (matin)

Viernes 9 de mayo de 2014 (mañana)

2 hours / 2 heures / 2 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- The Bokmål version is followed by the Nynorsk version.
- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Choose either the Bokmål version or the Nynorsk version.
- Write a literary commentary on one passage only.
- The maximum mark for this examination paper is *[20 marks]*.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- La version en Bokmål est suivie de la version en Nynorsk.
- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Choisissez ou la version en Bokmål ou la version en Nynorsk.
- Rédigez un commentaire littéraire sur un seul des passages.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est *[20 points]*.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- La versión en Bokmål es seguida por la versión en Nynorsk.
- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Elija la versión en Bokmål o la versión en Nynorsk.
- Escriba un comentario literario sobre un solo pasaje.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es *[20 puntos]*.

NORWEGIAN A: LITERATURE –
BOKMÅL VERSION

NORVÉGIEN A : LITTÉRATURE –
VERSION EN BOKMÅL

NORUEGO A: LITERATURA –
VERSIÓN EN BOKMÅL

Skriv en litterær kommentar til **en** av de følgende tekstene:

1.

Mot soleglad*

Tindrende klar himmel over en vidde saa vid, at himmelen skar sig ned i rundt hele synsranden. –

Tindrende klar himmel i dag, i morgen og alle dage.

– Og sol! – Og saa mer sol! Den satte himmelen i brand hver morgen; steg i dirrende gult fremover dagen; dulmet saa av i alle toner av rødt og purpur henimot kveld. Sopte et vindpust henover flaten, bølget det i gult, blaat og grønt. Av og til jog en svart bølge henover som en skygge der gled, – av og til.

Det var nu sent paa eftermiddag. Gjennem græsset skar et følge sig vei. Sporet efter det saa ut som ien efter en baat, bare at det her løp sammen agterut istedenfor at vide sig ut.

10 ”Tisj-ah,” sa det i græsset. – ”Tisj-ah, tisj-ah!” Aldrig hadde det sagt andet, og aldrig kom det til at sige noget andet heller. – Græsset bøide sig mykt under fot som trampet, og knakk ikke; men det ropte høit hver gang, for noget slikt hadde det ikke erfaret før. – ”Tisj-ja, tisj-ja!” ropte det og reiste sig straks for at se efter dette merkelige haarde som hadde tvunget det i bakken saa fort, og så fór sin vei igjen. –

15 En tætvokst, bredskuldret mand gik i spidsen for følget. Manden saa kortere ut end han egentlig var; det kom av at det høie græs han gik i, og den bredbremmede hatten av grovt straa han bar på hodet. Nogen steg bakenfor fulgte en gut i 9-aarsalderen. Det lyse haaret til gutten stak av mot den nøttebrune nakken; men hos manden fremmenfor var begge dele av samme brune farve. Av skikkelsenes utseende og endda mer paa gangen var det let at gjætte sig til at

20 her gik far og søn.
Bak dem kom der et oksespand luntende foran et kjøretøi som formodentlig engang hadde været en vogn, men som nu, formedelst sine mange og store skrøpeligheter, forlængst burde være havnet paa skraphaugen, hvor ogsaa manden hadde fundet den.

Over vognkarmen stod bøid lange pilevidjer som buer i et kirkekor, – seks av dem ialt. 25 Over dem, og bundet til karmen, laa først to hjemmевirkede tæpper, som nok kunde ha prydet væggene i et herresæte i gammel tid; over teppene laa to sauskindsfelder med haarene ned. – Bak i vognen var der muret helt opunder himlingen: en stor emigrantkiste paa bunden, – den var saa lang og aat op en stor portion av rummet; omkring og ovenpaa var stablet fuldt med indbo, vertøj, redskaper og klær.

30 Bak vognen var fæstet et andet kjøretøi, hjemmegjort og noget for sig selv, men saa solid forarbeidet at det for den saks skyld godt kunde fortjent plass i et museum. – Ja det kunde sagtens taale riksingene mellom mange himmelbryn! – Det var nu ogsaa en slags vogn forresten, eller nærmest tænkt som vogn, – hadde to hjul tømret sammen av plankestubber og en karm som var betydelig videre end den andre vognen. Her ogsaa var stablet fuldt og 35 forsvarlig surret. I begge vognene knaket og knislet det rent fælt, hver gang de tok en duving over en græstue eller humpet op av en fordypning.

Et stykke bakenfor vognene kom der en rød og hvitflekkt ko diltende; toget fór ikke fortere end at koen nu og da fik tid til at stanse og rive til sig nogen mundfulde; det blev aldrig tid til mange ad gangen; men noget fik den da, og det kunde sagtens trænges; for nu hadde den gaat der og luntet, svinget og svanset med rumpen i hele dag; og nu var det snart kveld, og da blev det hun som skulde skaffe melk til kveldgrøten til alle som fremmenfor var!

Over karmen fremme i første vogn laa en uhøvlet plankeende. Til høire paa den sat en kone med et hvitt tørklæ paa hodet; hun drev oksene. Paa hendes venstre laar laa der et
45 lyshaaret smaaientehode og sov; av og til fór morens haand over det og jagde bort myggen, som nu kom med kvelden. Til venstre for barnet sat der en gut paa omkring syv aar – godt vokset, brun i huden, og med noget tindrende i blikket. Han holdt hændene foldet om det ene knæet og saa ende fram for sig.

Følget var han Per Hansa med sine og alt sit, paa vandring fra Filmore County, Minnesota, til Dakota Territory; der agtet han at ta land og bygge sig en gaard som det kunde
50 spørges efter; det skulde ikke mankere paa anledning der ute, hadde han hørt. – Han Per Hansa gikk selv foran og la ut leia; gutten Ole, han Olamand, fulgte like bak ham – og befór den; ho Beret, konen, drev oksene og passet lille Anna Marie, som til dagligdags het And-Ongen og hadde det med at være saa morsom. Han Hans Kristian – som stadig blev kaldt
55 Store-Hans for at skille ham ut fra gudfaren som ogsaa het Hans –, sat der og passet paa at alle gjorde sit. – Koen Fagerros kom efter, svinget og svanset med rumpen og fulgte toget længere og længere ind i uendeligheten.

– ”Tisj-ah, tisj-ah!” skrek græsset. – ”Tisj-ah, tisj-ah!”.

Ole Edvart Rølvaag, *I de dage* (1924)

* soleglad: solnedgang

2.

Som i en kinosal

Som i en kinosal, men uten
at jeg selv vet hvordan jeg er kommet
hit, og midt under forestillingen
Hva handler det om? hysj
5 Men hva heter filmen? hysj
Og kontrolløren lyser, myser på meg
med en skjermet lommelykt
Hvorfor setter De Dem ikke? Hva med
disse kuffertene?
10 De er mine. Hysj, han skubber til meg
har De drukket? Hold Dem
rolig, ellers må De gå igjen

Og fjernt et minne om at engang
protesterte? skrek jeg ikke? trampet i
15 Jeg husker ikke, snubler bare oppover
i trappetrinn med tall som lyser
grønt mot Exit (rødt)
og redd. Fra lerretet bak meg
stemmene, metallisk ropert-brølende
20 det hvisker som fra hvinende vinsjer
og et gravmørke omkring meg

bare hodene såvidt, så hvite over
benkeryggene, og når jeg snakker til dem
Hysj! så, ut med Dem
25 på hodet gjennom døren, ut
men bare inn i en kinosal, nøyaktig
maken, og den samme filmen
Kjører de den forlengs eller baklengs
Hysj. Og kontrolløren og det hele om
30 igjen, opp trappene
ut igjen, men alltid bare inn igjen.

Paal Brekke, *Det skjeve smil i rosa* (1965)

NORWEGIAN A: LITERATURE –
NYNORSK VERSION

NORVÉGIEN A : LITTÉRATURE –
VERSION EN NYNORSK

NORUEGO A: LITERATURA –
VERSIÓN EN NYNORSK

Skriv ein litterær kommentar til *ein* av dei følgjande tekstane:

1.

Mot soleglad*

Tindrende klar himmel over en vidde saa vid, at himmelen skar sig ned i rundt hele synsranden. –

Tindrende klar himmel i dag, i morgen og alle dage.

– Og sol! – Og saa mer sol! Den satte himmelen i brand hver morgen; steg i dirrende gult fremover dagen; dulmet saa av i alle toner av rødt og purpur henimot kveld. Sopte et vindpust henover flaten, bølget det i gult, blaat og grønt. Av og til jog en svart bølge henover som en skygge der gled, – av og til.

Det var nu sent paa eftermiddag. Gjennem græsset skar et følge sig vei. Sporet efter det saa ut som ien efter en baat, bare at det her løp sammen agterut istedenfor at vide sig ut.

10 ”Tisj-ah,” sa det i græsset. – ”Tisj-ah, tisj-ah!” Aldrig hadde det sagt andet, og aldrig kom det til at sige noget andet heller. – Græsset bøide sig mykt under fot som trampet, og knakk ikke; men det ropte høit hver gang, for noget slikt hadde det ikke erfaret før. – ”Tisj-ja, tisj-ja!” ropte det og reiste sig straks for at se efter dette merkelige haarde som hadde tvunget det i bakken saa fort, og så fór sin vei igjen. –

15 En tætvokst, bredskuldret mand gik i spidsen for følget. Manden saa kortere ut end han egentlig var; det kom av at det høie græs han gik i, og den bredbremmede hatten av grovt straa han bar på hodet. Nogen steg bakenfor fulgte en gut i 9-aarsalderen. Det lyse haaret til gutten stak av mot den nøttebrune nakken; men hos manden fremmenfor var begge dele av samme brune farve. Av skikkelsenes utseende og endda mer paa gangen var det let at gjætte sig til at

20 her gik far og søn.
Bak dem kom der et oksespand luntende foran et kjøretøi som formodentlig engang hadde været en vogn, men som nu, formedelst sine mange og store skrøpeligheter, forlængst burde være havnet paa skraphaugen, hvor ogsaa manden hadde fundet den.

Over vognkarmen stod bøid lange pilevidjer som buer i et kirkekor, – seks av dem ialt. 25 Over dem, og bundet til karmen, laa først to hjemmевirkede tæpper, som nok kunde ha prydet væggene i et herresæte i gammel tid; over teppene laa to sauskindsfelder med haarene ned. – Bak i vognen var der muret helt opunder himlingen: en stor emigrantkiste paa bunden, – den var saa lang og aat op en stor portion av rummet; omkring og ovenpaa var stablet fuldt med indbo, vertøj, redskaper og klær.

30 Bak vognen var fæstet et andet kjøretøi, hjemmegjort og noget for sig selv, men saa solid forarbeidet at det for den saks skyld godt kunde fortjent plass i et museum. – Ja det kunde sagtens taale riksingene mellom mange himmelbryn! – Det var nu ogsaa en slags vogn forresten, eller nærmest tænkt som vogn, – hadde to hjul tømret sammen av plankestubber og en karm som var betydelig videre end den andre vognen. Her ogsaa var stablet fuldt og 35 forsvarlig surret. I begge vognene knaket og knislet det rent fælt, hver gang de tok en duving over en græstue eller humpet op av en fordypning.

Et stykke bakenfor vognene kom der en rød og hvitflekkt ko diltende; toget fór ikke fortere end at koen nu og da fik tid til at stanse og rive til sig nogen mundfulde; det blev aldrig tid til mange ad gangen; men noget fik den da, og det kunde sagtens trænges; for nu hadde den gaat der og luntet, svinget og svanset med rumpen i hele dag; og nu var det snart kveld, og da blev det hun som skulde skaffe melk til kveldgrøten til alle som fremmenfor var!

Over karmen fremme i første vogn laa en uhøvlet plankeende. Til høire paa den sat en kone med et hvitt tørklæ paa hodet; hun drev oksene. Paa hendes venstre laar laa der et
45 lyshaaret smaaientehode og sov; av og til fór morens haand over det og jagde bort myggen, som nu kom med kvelden. Til venstre for barnet sat der en gut paa omkring syv aar – godt vokset, brun i huden, og med noget tindrende i blikket. Han holdt hændene foldet om det ene knæet og saa ende fram for sig.

Følget var han Per Hansa med sine og alt sit, paa vandring fra Filmore County, Minnesota, til Dakota Territory; der agtet han at ta land og bygge sig en gaard som det kunde
50 spørges efter; det skulde ikke mankere paa anledning der ute, hadde han hørt. – Han Per Hansa gikk selv foran og la ut leia; gutten Ole, han Olamand, fulgte like bak ham – og befór den; ho Beret, konen, drev oksene og passet lille Anna Marie, som til dagligdags het And-Ongen og hadde det med at være saa morsom. Han Hans Kristian – som stadig blev kaldt
55 Store-Hans for at skille ham ut fra gudfaren som ogsaa het Hans –, sat der og passet paa at alle gjorde sit. – Koen Fagerros kom efter, svinget og svanset med rumpen og fulgte toget længere og længere ind i uendeligheten.

– ”Tisj-ah, tisj-ah!” skrek græsset. – ”Tisj-ah, tisj-ah!”.

Ole Edvart Rølvaag, *I de dage* (1924)

* soleglad: solnedgang

2.

Som i en kinosal

Som i en kinosal, men uten
at jeg selv vet hvordan jeg er kommet
hit, og midt under forestillingen
Hva handler det om? hysj
5 Men hva heter filmen? hysj
Og kontrolløren lyser, myser på meg
med en skjermet lommelykt
Hvorfor setter De Dem ikke? Hva med
disse kuffertene?
10 De er mine. Hysj, han skubber til meg
har De drukket? Hold Dem
rolig, ellers må De gå igjen

Og fjernt et minne om at engang
protesterte? skrek jeg ikke? trampet i
15 Jeg husker ikke, snubler bare oppover
i trappetrinn med tall som lyser
grønt mot Exit (rødt)
og redd. Fra lerretet bak meg
stemmene, metallisk ropert-brølende
20 det hvisker som fra hvinende vinsjer
og et gravmørke omkring meg

bare hodene såvidt, så hvite over
benkeryggene, og når jeg snakker til dem
Hysj! så, ut med Dem
25 på hodet gjennom døren, ut
men bare inn i en kinosal, nøyaktig
maken, og den samme filmen
Kjører de den forlengs eller baklengs
Hysj. Og kontrolløren og det hele om
30 igjen, opp trappene
ut igjen, men alltid bare inn igjen.

Paal Brekke, *Det skjeve smil i rosa* (1965)